

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił J. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999 r. udowodnił co prawda wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ale nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego 25 lat. Organ rentowy uznał za udowodnione 21 lat, 3 miesiące oraz 26 dni stażu sumarycznego w tym 20 lat, 11 miesięcy i 3 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

/decyzja k.9 plik IV akt ZUS/

W dniu 17 czerwca 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie J. B. od w/w decyzji, którym wniósł o przyznanie mu emerytury. Odwołujący wskazał, że zgodnie z orzecznictwem polskich sądów okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn powinien być naliczany na dzień 31 grudnia 2008 r. i tym samym spełnił on warunki do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku. J. B. zaznaczył, że wiek 60 lat osiągnął w dniu 27 maja 2016 r., a decyzja odmawiająca przyznania mu prawa do emerytury podważa jego zaufanie do państwa, gdyż rozpoczynając pracę w 1977 r. zapewniano go, że będzie mógł przejść na emeryturę właśnie w tym wieku.

/odwołanie k.2/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 1 lipca 2016 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że przy ustalaniu uprawnień do emerytury w myśl art.184 ustawy emerytalnej staż sumaryczny oraz staż pracy w warunkach szczególnych ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r.

/odpowiedź na odwołanie k.3-3 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. B. urodził się (...) Ma średnie wykształcenie.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 4 maja 2015 r. J. B. złożył wniosek o emeryturę, po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek plik IV akt ZUS, decyzja k.9 plik IV akt ZUS/

J. B. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował 21 lat, 3 miesiące oraz 26 dni stażu sumarycznego w tym 20 lat, 11 miesięcy i 3 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

/okoliczności bezsporne/

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zawartych w aktach ZUS.

Wskazać należy, że wnioskodawca nie kwestionował ustaleń organu rentowego, co do wyliczenia stażu pracy jaki osiągnął na **dzień 1 stycznia 1999 r.**

(zarówno w odniesieniu do ogólnego stażu pracy jak i stażu pracy w warunkach szczególnych). Biorąc zatem pod uwagę powyższe stanowisko wnioskodawcy oraz fakt, że w powyższej dacie wnioskodawca osiągnął wymagany staż pracy w warunkach szczególnych, prowadzenie postępowania w celu ustalenia czy wnioskodawca wykonywał obowiązki pracownicze w warunkach szczególnych było bezcelowe i z tej przyczyny Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu w postaci zeznań świadków na powyższą okoliczność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. , poz.887 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do wieku oraz nie przystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego i posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Niemniej jednak, co nie było kwestionowane przez wnioskodawcę, **na dzień 1 stycznia 1999 r.** nie spełnia on warunku posiadania ogólnego stażu w **ilości 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych** i tym samym nie może on uzyskać prawa do emerytury w myśl art 184 ustawy emerytalnej.

W odniesieniu zaś do podnoszonej przez wnioskodawcę kwestii spełnienia przez niego „na dzień 31 grudnia 2008 r. „wszystkich warunków niezbędnych do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku, wskazać należy, że jego stanowisko nie znajduje umocowania w aktualnie obowiązujących przepisach prawa.

Wprawdzie art 46 ust.1 ustawy emerytalnej stanowi, że prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki tj. nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz, że warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. to jednak regulacja ta nie może znaleźć zastosowania w stosunku do wnioskodawcy w rozpatrywanej sprawie. Podkreślić bowiem należy, iż powyższy przepis reguluje kwestię spełnienia przez wnioskodawcę w powyższej dacie wszystkich przesłanek od których uzależnione jest przyznanie prawa do emerytury, a nie jedynie kwestię stażu pracy. Do dnia 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca z całą pewnością nie osiągnął wieku emerytalnego i już z tej przyczyny nie może skorzystać on z ww. regulacji. Sąd pragnie jednocześnie podkreślić, że podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 kwietnia 2016 r. (sygn. akt I UK 151/15) zgodnie z którym art. 46 i art. 184 ustawy emerytalnej stanowią autonomiczne i odrębnie względem siebie podstawy nabycia prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. O ile artykuł 184 ustawy emerytalnej odnosi się do ubezpieczonych, którzy do dnia wejścia w życie tej ustawy (1 stycznia 1999 r.) nie osiągnęli jeszcze wymaganego wieku, o którym stanowią: art. 32, 33, 39 i 40, lecz w całości spełnili do tej daty ustawowo określone wymagania stażowe (tzw. ogólne i szczególne), o tyle art. 46 ustawy emerytalnej daje prawo do emerytury tym ubezpieczonym, którzy wszystkie warunki określone w art. 29, 32, 33 i 39 (tj. wiek emerytalny oraz staż emerytalny) spełnili do 31 grudnia 2008 r. Sąd podziela także pogląd zaprezentowany przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 29 kwietnia 2015 r.(sygn. akt III AUa 473/14) zgodnie z którym różnica pomiędzy art. 184, a art. 46 ustawy emerytalnej polega wyłącznie na tym, że ten pierwszy dotyczy osób, które w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej legitymowały się już wymaganymi okresami zatrudnienia, w tym okresem pracy w warunkach szczególnych, ale nie osiągnęły jeszcze wieku emerytalnego, natomiast drugi ma zastosowanie do ubezpieczonych, którzy wymagany staż ogólny lub szczególny osiągnęli po dniu wejścia w życie powołanej ustawy.

W odniesieniu zaś do podnoszonej przez wnioskodawcę kwestii gwarancji państwa co do możliwości przejścia na emeryturę ubezpieczonych, którzy osiągnęli 60 lat, Sąd pragnie wskazać, że warunki nabycia prawa do emerytury oraz sposób jej obliczenia powinny być oceniane według przepisów prawnych obowiązujących w dacie złożenia wniosku. Podobny problem prawny rozważał Sąd Najwyższy w sprawie II UKN 376/99 (Lex nr 47708), w której w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 lutego 2000 roku potwierdził zasadę, iż prawo do emerytury powinno być oceniane według stanu prawnego istniejącego w dacie złożenia wniosku.

Reasumując, z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony nie spełnia wszystkich warunków do przyznania prawa do emerytury określonych w art.184 ust.1 ww. ustawy. Wprawdzie ubezpieczony skończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, wykazał staż pracy na dzień 1 stycznia 1999 roku wynoszący 15 lat w warunkach szczególnych, ale nie wykazał stażu sumarycznego w wymiarze 25 lat.

Wobec powyższego podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

S.B.